

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Bologan Andrei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina împotriva lui Bologan Andrei cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea averii succesore, și la cererea reconvențională înaintată de Bologan Andrei împotriva Elizavetei Bologan, Tatiane Iordati și Valentinei Chimerciuc cu privire la declararea succesorilor nedemni, constatarea faptului de acceptare și deschidere a succesiunii și declararea dreptului la succesiune asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din masa succesorală,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 27 mai 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Bologan Andrei, casată hotărîrea Judecătoriei Bălți din 22 august 2012, în partea admiterii cerințelor acțiunii inițiale, încheierea Judecătoriei Bălți din 24 octombrie 2011, în partea încetării procesului la cererea Elizavetei Bologan și încheierea Judecătoriei Bălți din 22 august 2012, și emisă o nouă hotărîre prin care cerințele înaintate de Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina și cerințele lui Bologan Andrei au fost respinse, totodată fiind admise cerințele Elizavetei Bologan, înlocuită cu succesorii în drepturi Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina privind acceptarea succesiunii, iar în rest a fost menținută hotărîrea Judecătoriei Bălți din 22 august 2012.

c o n s t a t ă :

La 30 martie 2009, Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bologan Andrei cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea averii succesore.

În motivarea acțiunii au invocat că, la 28 martie 2003, a decedat Bologan Fiodor. După decesul ultimului, a rămas patrimoniul succesoral și anume $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr. 26 din str. A. Russo nr. 1, mun. Bălți, care constituie un bun în devălmășie a defunctului și a soției acestuia - Bologan Elizaveta.

Susțin că moștenitori legali ai defunctului sunt: soția - Bologan Elizaveta, fiicele - Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina și feciorul - Bologan Andrei, însă după decesul lui Bologan Fiodor nici unul din succesorii legali nu s-a adresat notarului în termenul

prevăzut de lege pentru acceptarea succesiunii, deși, de fapt, au intrat în posesia averii succesoriale.

Menționează că la moment între succesorii legali a apărut litigiu privind modul de partajare a averii succesoriale rămasă după decesul lui Bologan Feodor, Bologan Andrei, iar pîrîtul Bologan Andrei, nu este de acord ca averea succesorală să fie partajată în cote-părți egale între toți succesorii, și pretinde la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartament.

Solicită reclamantele prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rămasă după decesul lui Bologan Feodor decedat la 28 martie 2003 constituită din $\frac{1}{2}$ cotă –parte din apartamentul 26, din str. A. Russo 1, mun. Bălți între succesorii de clasa 1 – Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana, Chimerciuc Valentina și Bologan Andrei în cote-părți egale a câte $\frac{1}{8}$ cotă parte din apartament fiecărui.

La 26 august 2009, Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina au depus o cerere de modificare a cerințelor împotriva lui Bologan Andrei, solicitînd constatarea faptului acceptării succesiunii rămasă după decesul lui Bologan Feodor, decedat la 28 martie 2005, prin intrarea în posesie și folosință a averii succesoriale și anume $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr. 26 din str. A. Russo 1, mun. Bălți și recunoașterea dreptului a câte $\frac{1}{6}$ cotă-parte pentru fiecare succesor din averea succesorală constituită din $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul nr. 26, din str. A. Russo 1, mun. Bălți rămasă după decesul lui Bologan Feodor (f.d. 42-43 Vol. I).

La 01 octombrie 2009, Bologan Andrei a depus cerere reconvențională împotriva Elizavetei Bologan, Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc cu privire la declararea succesorilor nedemni, constatarea faptului de acceptare și deschidere a succesiunii și declararea dreptului la succesiune asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte din masa succesorală.

În motivarea cererii reconvenționale Bologan Andrei a invocate că după decesul tatălui - Bologan Feodor, numai el și Bologan Elizaveta au intrat în posesia averii succesoriale și au rămas să locuiască în apartamentul defunctului.

Susține că doar el a achitat serviciile comunale pentru apartamentul respectiv, a efectuat reparație și a gazificat apartamentul, iar Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina nu au intrat în posesia averii succesoriale și nici nu sunt de acord să fie doar el proprietar al apartamentului, deși, aceasta a fost voința tatălui - Bologan Feodor.

Solicită Bologan Andrei declararea reclamantelor, Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina, ca succesorii nedemni, constatarea faptului de acceptare și deschidere a succesiunii și recunoașterea dreptului la succesiune asupra la $\frac{1}{2}$ cotă-parte din masa succesorală (f.d. 46-47 Vol. I).

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 25 martie 2010, acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost admise parțial, fiind constatat faptul acceptării succesiunii de către Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana, Chimerciuc Valentina și Bologan Andrei după decesul lui Bologan Tudor decedat la 28 martie 2003 și anume $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul 26 din str. A. Russo mun. Bălți, și recunoscut dreptul succesorilor legai Bologan Elizaveta, Iordati Tatiana, Chimerciuc Valentina și Bologan Andrei la câte $\frac{1}{8}$ cotă-parte pentru fiecare din averea succesorală rămasă după decesul lui Bologan Tudor și anume $\frac{1}{2}$ cotă-parte din apartamentul 26, din str. A. Russo 1, mun. Bălți. În rest acțiunea inițială și acțiunea reconvențională au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 02 noiembrie 2010, a fost admis apelul declarat de Bologan Andrei, casată hotărîrea primei instanțe și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță.

La 24 octombrie 2011, Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina au depus o cerere de concretizare a cerințelor în care au indicat că la 22 mai 2011 a decedat mama lor - reclamanta Bologan Elizaveta, care la rîndul său le-a testat toată averea sa, respectiv, ele obținînd certificatul de moștenitor legal.

Au mai indicat reclamantele că, mama lor prin intrare în posesie a bunului rămas după decesul soțului său - Bologan Fiodor, a dobîndit 4/6 din apartamentul aflat în litigiu.

Solicită reclamantele Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Bologan Fiodor și partajarea averii succesoreale rămase după decesul lui Bologan Fiodor și Bologan Elizaveta, între succesorii Iordati Tatiana, Chimerciuc Valentina și Bologan Andrei și atribuirea Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc cîte 7/16 cotă-parte din apartamentul 26, din str. A. Russo 1, mun. Bălți, iar lui Bologan Andrei 1/8 din imobilul respectiv.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 24 octombrie 2011, a fost admisă cererea Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc cu privire la renunțarea parțială de la acțiune, fiind încetat procesul în partea cerințelor Elizavetei Bologan, Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesie și folosință a averii succesoreale.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți din 22 august 2012, a fost scoasă de pe rol cererea reconvențională depusă de către Bologan Andrei împotriva Elizavetei Bologan, Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc cu privire la constatarea faptului acceptării și deschiderii succesiunii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 22 august 2012, acțiunea inițială a fost admisă integral fiind prelungit termenul de acceptare a succesiunii rămase după decesul lui Bologan Feodor, decedat la 28 martie 2003, și partajată averea succesorală compusă din bunul imobil cu nr. cadastral 030021105201026 amplasat în mun. Bălți, str. Alecu Russo nr. 1, ap. nr. 26, rămas după decesul lui Bologan Fiodor, decedat la 28 martie 2003 și după decesul lui Bologan Elizaveta, decedată la 22 mai 2011, și anume: Tatianei Iordati și Valentinei Chimerciuc i s-au atribuit în proprietate cîte 7/16 din imobil, iar lui Bologan Andrei i s-a atribuit în proprietate 1/8 din imobil. Totodată au fost respinse integral cerințele acțiunii reconvenționale cu privire la declararea pe Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina ca succesori nedemni.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2013, a fost respins apelul declarat de Bogdan Andrei și menținute hotărîrea primei instanțe și încheierea primei instanțe din 22 august 2012.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 12 februarie 2014, a fost admis recursul declarat de Bologan Andrei, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 27 mai 2014, a fost admis apelul declarat de Bologan Andrei, casată hotărîrea primei instanțe, în partea admiterii cerințelor acțiunii inițiale, încheierea primei instanțe din 24 octombrie 2012, în partea încetării procesului la cererea Elizavetei Bologan cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și încheierea primei instanțe din 22 august 2012, fiind emisă o nouă hotărîre prin care cerințele înaintate de Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și partajarea averii succesoreale rămase după decesul lui Bologan Tudor și cerințele acțiunii reconvenționale înaintate de Bologan

Andrei cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii și deschiderea succesiunii după decesul lui Bologan Tudor, au fost respinse ca neîntemeiate. Totodată au fost admise cerințele Elizavetei Bologan, înlocuită cu succesorii în drepturi Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina, privind acceptarea succesiunii după decesul lui Bologan Tudor decedat la 28 martie 2003, iar în rest a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 16 octombrie 2014, Bologan Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului recurentul a invocat că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece au fost emise cu încălcarea atât a normelor de drept material cât și a prevederilor Convenției Europene pentru Drepturile Omului în conformitate cu care nimeni nu poate fi lipsit ilegal de proprietatea sa.

Menționează că apartamentul din str. Aleco Russo 1/26, mun. Bălți a fost procurat pe o parte din banii săi pe care i-a primit de la tatăl său, însă din motiv că avea actele de identitate expirate, actele pentru apartamentul procurat au fost perfectate pe numele tatălui cu scopul ca ulterior să le reperfecteze.

Susține că acest fapt poate fi confirmat de fostul proprietar al apartamentului A. Gorbatii, însă care nu a fost audiat în cadrul examinării cauzei, deoarece demersurile înaintate în prima instanță în acest sens din motive necunoscute au fost respinse, astfel fiindu-i îngăduit accesul liber la justiție.

Menționează că, de fapt, este proprietarul apartamentului în litigiu, fapt ce se confirmă prin investițiile financiare pe care le-a efectuat sub formă de reparație, îmbunătățire a condițiilor de trai, achitarea serviciilor comunale etc.

Totodată invocând prevederile art. 1434 Cod civil, consideră că surorile sale Iordati Tatiana și Chimerciuc Valentina, urmează să fie recunoscute drept succesori nedemni, deoarece au comis și continuă să comite fapte contrar voinței tatălui Bologan Feodor, decedat la 28 martie 2003.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

După cum atestă materialele cauzei Bologan Andrei a primit copia deciziei instanței de apel din 27 mai 2014, la data de 14 august 2014, fapt ce se confirmă prin scrisoarea anexată la materialele cauzei în acest sens (f.d. 234 Vol. II)

Drept urmare, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 16 octombrie 2014, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bologan Andrei este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Bologan Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Bologan Andrei asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Bologan Andrei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Bologan Andrei se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Nicolae Clima

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva

